

Int.: 23646/1985

glasilo delovne organizacije tovarne obutve

Peke tržič

PRVI PODATKI GOSPODARJENJA

Če ocenjujemo poslovanje v letu 1984 s stališča proizvodnje in izvoza na konvertibilno področje ugotavljamo, da smo poslovali uspešno. Proizvedli smo 4.197 tisoč parov, kar je 15 % več kot v letu 1983. Na konvertibilno tržišče smo izvozili 2.393.000 parov obutve ali 36 % več kot leto prej, oziroma 57 % vseh izdelanih parov v delovni organizaciji. Presežek menjave s konvertibilnim trgom znaša 5.419.000 dolarjev. To pomeni, da smo na konvertibilno tržišče za to vsoto več izvozili kot uvozili.

Manj ugodno je tekla prodaja v domači mreži. V letu 1984 smo prodali 3.625.000 parov oziroma 14 % manj kot v letu 1983. Pri tem so tudi zaloge narasle v parih za 36 %, kar neugodno vpliva na zagotavljanje tekoče dinarske likvidnosti. Nasploh je vezava denarja v zalogah predstavljala izredno resen problem v vsem letu. Obresti so skokovito naraščale. Kratkoročni krediti za ohranjanje tekoče likvidnosti in ostale zadolžitve nam bodo pojedle precejšen kos dohodka.

V letu 1984 je bila rast osebnih dohodkov in tudi povprečni osebni dohodek v delovni organizaciji pod pričakovanim. Povprečni čisti osebni dohodek za delovno organizacijo znaša 24.912 dinarjev in je v primerjavi s sorodnimi delovnimi organizacijami nekoliko preskromen.

Zaradi določil družbenega dogovora in doseženega dohodka do sedaj za osebne dohodke ni bilo mogoče nameniti več sredstev.

Če bodo obračunani rezultati boljši kot jih ocenjujemo, bomo o dokončni razporeditvi sredstev za osebne dohodke razpravljali ob zaključnem računu.

Edo Košnjek

NOVA PODRUŽNICA AFIS

Izvršni odbor je na svoji zadnji seji sprejel sklep, da se v Švici ustanovi nova stalna enota firme Afis. Ustanovitev so narekovali cilji, da se v večji meri vključimo v mednarodno delitev dela in do maksimuma povečamo izvoz na konvertibilno področje.

Da bi Afis lahko realiziral naše plane, je najprej ustanovil podružnico v Avstriji, nato pa še na Nizozemskem ter predlagal ustanovitev tudi v Švici, za kar so motivi:

— V Švici smo do sedaj prodali okoli 20.000 parov v sezoni. S stalno prisotnostjo pa bi po ocenah lahko prodajo povečali za tri do štirikrat.

— Švica ni članica Evropske gospodarske skupnosti, ampak EFTA, tako bi preko nje lahko prodajali ostalim članicam EFTE in za njih organizirali začasni uvoz potrebnega materiala, kar preko Nemčije ni bilo možno. Povečana možnost začasnega uvoza materiala pa pomeni za našo delovno organizacijo pri sedanjih nabavnih pogojih povečanje dohodka.

— Davčne stopnje za ustvarjeni dohodek so v Švici bistveno manjše kot v Nemčiji, zato bo organizacija prodaje preko te podružnice imela tudi precejšnje dohodkovne prednosti.

Zvezna skupščina je v soglasju s skupščinami republik in skupščinama avtonomnih pokrajin 21. februarja 1974. leta sprejela USTAVO SFRJ — temelj delegatskega sistema.

11. člen

Delo in rezultati dela določajo na podlagi enakih pravic in odgovornosti materialni in družbeni položaj človeka.

Nihče si ne more niti neposredno niti posredno pridobivati materialnih in drugih koristi z izkoriščanjem tujega dela.

Nihče ne sme na nikakršen način onemogočati in ne omejevati delavca, da ne bi enakopravno z drugimi delavci odločal o svojem delu ter o pogojih in rezultatih svojega dela.

8. FEBRUAR 1985 — SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Žive naj vsi
narodi ...

*Prost, ko je bil očakov
naprej naj bo Slovencev dom,
naj zdrobe
njih roke
si spone, ki jih še teže.*

(Zdravljica)

Prešeren nam je zapustil dragoceno, neizčrpno dediščino, kajti njegova lepa in klena beseda nam še vedno poje, njegove, do neba segajoče sanje imajo še zmeraj moč, da nas omamljajo, njegovo možato upanje nas varuje malodušja, njegova globoka vrednost pa še vedno bogati naša spoznanja.

10. februarja 1979 je umrl Edvard Kardelj, eden naših največjih revolucionarjev, ustvarjalec temeljev naše samoupravne socialistične družbe, zagovornik izvirne poti neuvrščenosti. Predsednik Tito je v knjigo žalosti zapisal: »Do zadnjega dne, tovariš Bevc, si ostal zvest idealom naše revolucije. Dal si ogromen prispevek h graditvi naše socialistične, samoupravne, neuvrščene skupnosti, h krepitvi bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti. Tvoj svetel lik komunista bo zgled sedanjim in bodočim generacijam.«

LETNI OBRAČUNI

Konec leta je tudi zaključek obračunskega obdobja — čas inventur. Z inventuro se vsaj enkrat letno popišejo vsa sredstva in viri sredstev z namenom, da se uskladi dejansko stanje s stanjem izkazanem v knjigovodstvu.

Člani popisnih komisij so opravljali inventurne popise skozi celo leto, največ pa v novembru in decembru.

KAKO SO POTEKALI POPISI IN KAKŠNE SO UGOTOVI-TVE POPISNIH KOMISIJ?

Na vprašanje je odgovoril vodja inventur Anton MEGLIČ:

V tako veliki delovni organizaciji, kot je Peko, je organizacija in izvedba popisa vseh sredstev in njihovih virov kar celoleten postopek.

Prične se s pripravo za imenovanje v popisne komisije in glavne komisije. Sledijo potrditve na Delavskih svetih in izdaje odločb. Enkrat letno podrobno informiramo vse člane popisnih komisij o nalogah za izvedbo inventure. Sam popis sredstev in virov se prične 1 do 2 tedna pred rokom, ki smo ga določili za primerjavo stvarnega in knjigovodskega stanja. Izračune inventurnega stanja in razlik opravijo skupne službe, ker tega dela zaradi obsežnosti in roka komisija sama ne more opraviti.

Tu se že kažejo prve značilnosti poslovanja s sredstvi v preteklem obdobju. Izkazani inventurni manjki in viški so pogosto posledica nedoslednega poslovanja na skladiščih, često tudi napak na dokumentih, ki spremljajo prejeme in izdaje blaga. Položaj otežujejo še neprimerni skladišni prostori, stoječi nekurantni materiali, neoznačenost sredstev z ustreznimi podatki in podobno.

Z vsem tem se srečujejo popisne komisije in sproti beležijo svoja zapažanja, ki so jim v pomoč pri pripravi poročila organom upravljanja. Trudimo se, da so poročila čimbolj točna glede ugotovljenega stanja; ukrepi, glede odprave razlik in izboljšanje poslovanja za bodoče, pa čimbolj konkretni. Ob tej priliki lahko omenim prizadevnost skladiščnikov pri analiziranju vzrokov za inventurne razlike in njih opravičevanje.

Napačno je čakati na inventuro, da bo ta odpisala preko leta nastale razlike, ampak je le-te potrebno že med letom sproti reševati. Usklajeno stanje vseh sredstev je pogoje za nadaljnji razvoj in prehod na pripravo planov proizvodnje preko ERC-a. Zato ob koncu apeliram na vse zaposlene, da po svojih močeh poslujemo z vsemi sredstvi in viri kot dobri gospodarji, ki imajo točen pregled o stanju v vsakem trenutku. Organom upravljanja pa s svojimi poročili omogočimo vpogled v pravo stanje vseh sredstev in virov naše delovne organizacije.

ROCKPORTU MILIJONTI PAR

Koncem novembra lani smo odpremili našemu kupcu firmi ROCKPORT v Združene države Amerike milijonti par izgotovljene obutve. Take in podobne dogodke nekateri imenujejo jubileje. Ustreznejši izraz je prav gotovo delovna zmaga. Zmaga za našo miselnost, kvaliteto in roke izdelave, osvojena nova znanja ...

Peko si je zaradi spoznanja nujnosti vključitve v svetovni trg in pa zaradi potreb po deviznih sredstvih že zelo zgodaj iskal potencialne kupce svojih proizvodov po celem svetu. Zahtevnega ameriškega kupca smo s prvimi dobavljenimi 5.000 pari v letu 1981 prepričali v našo sposobnost za izdelavo kvalitetne obutve tako, da je prodaja narasla v naslednjih treh letih do milijona parov in neto iztržka ca. 7.000.000 dolarjev.

Tako hitra rast prodaje v kratkem času nam je lahko v ponos, še posebno, ker vemo, da ROCKPORT ne trguje z nami zaradi nekakšne nujnosti ali simpatij, s katerimi se v »bussinesu« ne da preživeti še manj pa uspevati. Z ozirom na to, da se ves proizvodni program za ameriškega kupca izdeluje v našem TOZD Budućnost v Ljubljani, bo za vse zaposlene v Peku zanimivo nekaj naslednjih podatkov o firmi ROCKPORT, njenem prodajnem programu, prodajnih uspehih in našem deležu pri tem.

Firma ROCKPORT z uradnim imenom HIGHLAND IMPORT CORPORATION je ustanovljena z namenom plasiranja usnjene obutve na debelo na tržišču ZDA in Kanade. Ustanovljena je z družinskim kapitalom. Njen lastnik in obnem predsednik je g. Bruce Katz. Locirana je v severovzhodnem delu Združenih držav, zvezna država Massachusetts v manjšem mestu Marlboru, ki je oddaljen ca 60 km od Bostona. Obutev kupuje od 12 različnih dobaviteljev iz Portugalske, Zvezne republike Nemčije, Brazzilije, Kanade, ZDA in Jugoslavije. V preteklem letu so uspeli prodati 1.700.000 parov, od tega 634.000 Pekovih ali 37 odstotkov vseh, s čimer smo njihov največji dobavitelj. Vsako leto prodajo za ca. 40 % ali več obutve, kar kaže na njihov pravi izbor marketinske politike. Največjo pozornost polagajo na: 1. kvaliteto, 2. udobnost, 3. uporabo kvalitetnih materialov in 4. dober design. To kaže tudi na to, da večino prodajnega programa obsega lahka, močna kvalitetna obutev za vsak dan in za hojo, ki večinoma ni močno vezana na modne zahteve in sezonski

način prodaje. Ne glede na to spadajo ti čevlji v visoki cenovni razred in se prodajajo v specializiranih trgovinah in ne v cenениh veleblagovnicah. Ves ta posel uspejo opraviti s 120 zaposlenimi.

Neskromno lahko rečemo, da k temu prodajnemu uspehu prispevamo tudi mi, s kvalitetno izdelanimi in pravočasno odpremljenimi čevlji, ki z oznako »Made in Yugoslavia« uživajo ugled tudi na ameriškem tržišču.

Veliko večje povpraševanje za letošnje in naslednje leto, kot smo zaradi proizvodnih kapacitet zmožni izdelati, investiranje v nove pisarniške prostore v Trziču, namestitve novih uslužbencev v Jugoslaviji, nova velika naročila za izdelavo poliuretanskih podplatov za njihove ostale dobavitelje v Brazziliji in Portugalski in pa njihovi plani za vnaprej, kažejo na to, da je kupec dolgoročno zainteresiran za nadaljne sodelovanje z nami.

V nasprotju z večino jugoslovanskih načinov proslavljanja lahko ugotovimo, da je bila proslavitev tega jubileja v Ljubljani izrazito delovna. 20. decembra dopoldne sta Budućnost obiskala predsednik firme g. Bruce in g. Saul Katz. Takoj so bili začeti razgovori o tekoči problematiki. Ob začetku popoldanske delovne izmene je bila izvedena krajša slovesnost s pozdravnim govorom vodje TOZD Budućnosti tov. Lešine in predstavnika Rockporta g. Katza ter krajša zahvala predstavnika Peka iz Trziča, člana KPO za tržišтво tov. Bedine, za podarjeno spominsko darilo. Ob tej priliki je bil kupcu simbolično predan milijonti par izdelanega čevlja artikel Loyd. V kulturnem programu je na zaključku sodeloval s svojimi humorističnimi domislicami znani igravec in ljubiteljski rojak Martin Sagner, bolj znan pod imenom Dudek. Vsem delavcem so bili v spomin na ta jubilej podeljeni za to priložnost posebej izdelani spominski obeski za ključke. Zatem so se nadaljevali dopoldne začeti razgovori, ki so bili zaključeni z Rockportovim povabilom na slavnostno večerjo.

Naj zaključim z mislijo g. Katza: »Zelo rad prihajam v Jugoslavijo sklepat nove posle predvsem zaradi ljudi, ki kljub težavam, v katerih se nahajajo, ohranjajo velik optimizem, voljo in sposobnosti, da jih premagajo. To je vaš kapital, ki nas bo kmalu skupaj lahko popeljal v doseganje novih podobnih delovnih zmag.«

Milan Krohne

O ČEM RAZPRAVLJATI OB ZAKLJUČNIH RAČUNIH

Obravnavanje rezultatov gospodarjenja po zaključnih računih je v ozdih že dolgotrajna in utečena (tudi sindikalna) aktivnost, tako da organizacijskih pristopov najbrž ni treba posebej in ponovno razdelovati. To pa seveda ne pomeni, da za učinkovitejšo razpravo, še prej pa razumljiva poslovna poročila in na koncu za dobre ukrepe za boljše gospodarjenje ni mogoče nič več in bolje narediti pri pripravi gradiv in razprav, informiranju in vzpodbujanju ter odločanju o tem.

Sindikata in seveda delavcev ne zanima toliko računovodski vidik zaključnega računa, kot ga je treba do določene roka poslati službi družbenega knjigovodstva.

Ob razpravi o predlogu zaključnega računa tudi ponavadi ni mogoče kaj bistvenega spreminjati v delitvi dohodka. Zato je toliko pomembnejše da namesto formalne razprave o zaključnem računu opravimo vsebinsko razpravo o uspešnosti našega gospodarjenja in to povežemo s pripravo kvalitativnih letnih in srednjeročnih planov ter s sprejetjem ukrepov za izboljšanje rezultatov gospodarjenja v letu 1985. To se pravi, da je pomembno v teh razpravah ugotoviti, kako bomo zaustavili nadaljnje padanje realnih osebnih dohodkov, kako bomo z zniževanjem stroškov vplivali na nižjo rast cen in uveljavili bolj stimulatívno delitev osebnih dohodkov.

Letos pa še posebej poudarjamo, da je lastne dosežene rezultate nujno primerjati z rezultati sorodnih ozdov, v skupini ali podskupini dejavnosti. Brez takih primerjav je vsako indekso prikazovanje lastnih rezultatov pesek v oči.

Sindikalne organizacije naj vztrajajo, da bodo razprave ob zaključnih računih osredotočene na štiri vsebinske sklepe, in sicer:

— **ocena kakovosti pridobivanja dohodka** (dohodek na delavca, dohodek na angažirana sredstva — primerjava s sorodnimi ozdi, koliko je dohodek rezultat večje proizvodnje, višje produktivnosti, boljšega izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti, zmanjševanja materialnih stroškov, združevanja dela in sredstev, posodabljanja tehnološkega procesa, koliko

pa zgolj posledica višjih cen, kolikšen del dohodka je pridobljen na podlagi inovacij, ali je del dohodka rezultat izjemnih ugodnosti);

— **ocena kakovosti razporejanja in delitve dohodka** (ali je dosežen dohodek razporejen skladno z družbenimi usmeritvami, kakšna so bila razmerja med osebnimi dohodki na delavca in akumulacijo na angažirana sredstva, v primerjavi s sorodnimi ozdi v tekočem srednjeročnem obdobju, kako je razporejen del dohodka, ki je rezultat izjemnih ugodnosti, kako je razporejen del dohodka pridobljen na podlagi inovacij, kakšno je razmerje med osebnimi dohodki in akumulacijo v dohodku in kakšen je vzrok za tako dobro ali slabo razmerje);

— **ocena kakovosti gospodarjenja z denarjem** (kakšen je likvidnostni položaj tozda, kakšen je obseg dinarske ali devizne zadolžitve — ukrepi za zmanjšanje kreditne odvisnosti, kakšni so bili ukrepi za lastno razbremenjevanje, kakšna je razlika med prejetimi in plačanimi obrestmi, kakšen je koeficient obračanja obratnih sredstev);

— **konkretizacija ciljev ekonomske politike v planih ozdov** (kaj načrtujemo za višjo raven proizvodnje in izvoza, izboljšanje ekonomičnosti in produktivnosti — da bi dosegli tak dohodek, ki bo omogočal rast realnih osebnih dohodkov in akumulacije, kako bomo z zniževanjem stroškov vplivali na nižjo rast cen, kako bomo dosegli stimulatívnejšo delitev na podlagi samoupravnih sporazumov dejavnosti in v letnih planih postavili ustrezna, na podlagi resolucije, določena razmerja med akumulacijo in brutto osebnimi dohodki).

Ob vsem tem pa ne gre pozabiti tudi na (ne)dosežene rezultate pri uveljavljanju delitve po delu in rezultatih dela (ali je bilo ustrezno vrednoteno proizvodno in kreativno delo ter delo v težjih delovnih pogojih, ali je sistem delitve osebnih dohodkov stimuliral k zmanjševanju materialnih stroškov, kakšna je bila višina osebnih dohodkov, izplačanih na osnovi inovacij, ali je bila materialna in socialna varnost delavcev zagotovljena z osebnimi dohodki in vzajemnostjo ter solidarnostjo).

V vseh teh pripravah in razpravah pa je **vloga sindikalnih organizacij in organov taka:**

zahtevati, da poslovodni organi pravočasno pripravijo in predložijo v razpravo poročila; delavskim svetom predlagati, da ob ugotovitvi zaključnega računa istočasno ocenijo tudi učinkovitost dela poslovodnih delavcev in delavcev s posebnimi pooblastili (520., 521. člen ZZD), zagotoviti, da bodo zbori delavcev sklepali o predloženih poročilih in ukrepih za učinkovitejšo gospodarjenje ter predlagali dodatne ukrepe; zahtevati, da bodo delavski sveti odločali o predlogih ukrepov za boljše gospodarjenje; sindikalne organizacije in organi pa naj tudi sami izoblikujejo lastno stališče do teh vprašanj ter z njimi seznanijo delavske svete in zbore delavcev.

(Informacije RS ZS)

KAKO BOMO ORGANIZIRALI RAZPRAVE

Peter Kovač, predsednik OO sindikata Poliuretan

Ko bo informacija pripravljena, se bomo zbrali in jo vsi skupaj pregledali, ker nas je tako malo, da smo lahko vsi skupaj. Kaj novega seveda ne bomo »pogrunтали«, nihče tudi ne bo preračunal in ugotavljal pravilnost, ker morajo biti gradiva in izračuni preverjeni.

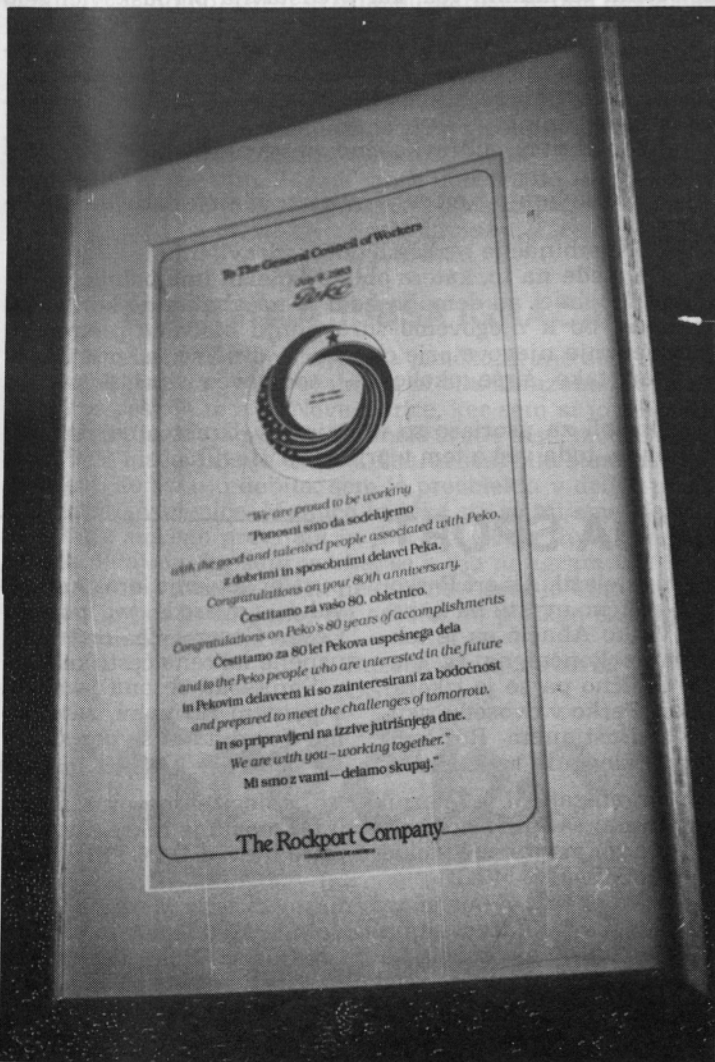
Na naših zborih dobijo delavci na vprašanja odgovore, mislim da tudi ni razkoraka med poročevalcem in udeleženci razprave, sicer pa naši ljudje razpravljajo v glavnem takrat, kadar gre za spremembe OD, prispevkih in dajatvah, to je, kadar gre za spremembe, ki segajo v žep.

Vladimir Dokelj, predsednik OO v Benediktu

Dogovorili smo se, da bomo razprave organizirali po skupinah, to je v obeh izmenah. Ko bomo dobili gradivo, ga bomo razdelili poverjenikom, da se bodo pogovorili po skupinah. Skupen zbor pa bo ob menjavi izmen, da bodo zajeti vsi. V kolikor ne bo poročevalc Šifrerjeva, vodja oddelka, bomo prosili, da bo prišel kdo od strokovnjakov iz Trziča.

Pri nas še ni velikega zanimanja za samoupravljanje. Teško bi rekel, da je vse jasno, verjetno bo eden od vzrokov premajhne izkušnje. Večini je to prva zaposlitev.

(Nadaljevanje na 4. strani)

KAKO BOMO ORGANIZIRALI RAZPRAVE

Zaključni račun bo znan v drugi polovici februarja. Informacijo bomo izdali tako kot je v navadi, v Čevljarjevih obvestilih. Menimo, da je z dodatno razlago seveda razumljiva. Večji poudarek je dan besednemu delu, seveda pa so važne tudi številke.

Nada Kapusta, predsednica OO sindikata v Budućnosti.

O tem na izvršnem odboru še nismo razpravljali. To bomo storili v prihodnjih dneh. Bistveno drugače kot dosedaj ne bo. Razprave bodo morale potekati tako, da bodo zajele čim širši krog ljudi, naša skrb pa je predvsem, da bomo dobili dobre poročevalce, ki bodo znali razložiti vse podrobnosti.

Rajko Vlasevič, predsednik OO sindikata v Trbovljah.

Tudi pri nas nismo še podrobneje govorili o tem. Vsekakor si želim, da bi prišel poročevalec iz matične tovarne, toda nekdo, ki bi znal in hotel razložiti po domače, kaj vse vpliva na rezultate in podobno. Prehitro smo namreč zadovoljni, če je nekaj dobička in razdelimo takoj imenovano tretjo delitev, vsi pa vemo da lahko ustvarimo nekaj več. Skratka, razprave bomo morali izpeljati tako, da ne bomo šli narazen, ne da bi vedeli, za kaj gre.

Slavko Petelin, poslovodja poslovalnice Ljubljana I.

Razprava bo organizirana tako kot običajno. Po končanem delu zvečer, ko zapremo trgovino, se zberemo na sestanku. Tisti, ki končajo delo opoldne, se vrnejo. Mnogo stvari se je treba pogovoriti in razložiti. Informacije z golimi številkami so formalni podatki. Mislim, da je informacija sicer jasna, bolj je pomembno, da je več opisnega dela. Iz številki si prodajalci ne znajo ustvariti

predstave o celovitem poslovanju, ker niso v dogajanju. Podrobno so seznanjeni s poslovanjem poslovalnice. Iz tabel razberejo le tri glavne postavke; to je ustvarjeni celotni prihodek, dohodek in sredstva za razdelitev. Pri vsaki obravnavi o poslovanju je treba še veliko dodatne razlage in pojasnil.

Božidar Kaloper, sekretar OO ZK v Mreži

Pregledali bomo poročilo in organizirali razprave. Posebni poudarek bomo dali tistemu delu zaključnega računa, na katerega lahko vplivamo z našim delom v temeljni organizaciji. Poudarek bomo dali tudi zalogam. Že sedaj smo mnenja, da je v Pravilnik o nagrajevanju treba vključiti postavko vpliv preobrata zalog na OD, ker so obresti za finansiranje zalog izredno visoke. Kritično bomo spregovorili o akciji nagrajevanja, v nerazumljivem prikazu, ker kot vidimo, ni uveljavljena v januarju, kot smo predvideli. Več bomo spregovorili o dejanskem padcu življenjskega standarda in rasti osebnega dohodka. Povsem razumljivo pa je tudi to, da ne moremo deliti, če nismo ustvarili.

Ob zmanjšanju zalog in sprostitev sredstev bi pridobili tudi sredstva za investicije in bi lahko realizirali nekaj ugodnih nakupov za razširitev prisotnosti na domačem trgu. Ekonomski učinki tovrstnih naložb bi se obrestovali v kratkem roku.

ČLOVEK IN LUSKAVICA

Luskavica je dokaj pogosta, nenalezljiva, dedna kožna bolezen, za katero so značilna rdečkasta, z luskami pokrita kožna žarišča, ki se med sabo združujejo v večja in trajajo različno dolgo časa. Potek bolezni je običajno kroničen. Pri posameznih rasah je različno razširjena, pri Evropejcih se pojavlja v 1,5 do 2 %. Točni vzroki bolezni niso znani, zato je ne znamo zaenkrat dokončno pozdraviti. Za nastanek oziroma izbruh bolezni so važni naslednji dejavniki:

1. Dednost — če ima eden od staršev luskavico, je do 30 % verjetnosti, da jo bodo imeli tudi otroci, če pa jo imata oba, je verjetnost do 60 %.

2. Dejavniki, ki bolezen lahko izzovejo pri tistih, ki niso skrito bolezen so: različne poškodbe, druge bolezni (npr. angina), spremembe v ravnovesju žlez z notranjim izločanjem, težki duševni pretresi, itd.

Luskavica se redko pojavi pred tretjim letom starosti, prvi znaki so često opazni med šestim in osmim letom, največkrat pa se pojavi v ali po puberteti. Včasih nastane prvi izbruh šele v starosti. Rdečkaste in luskaste plošče na komolcih, kolenih ali križu so najpogostejša oblika bolezni. Lahko pa se razširijo, zlijejo med sabo, tako da postane rdeča, zadebeljena in luskasta koža celega telesa. Včasih otečejo tudi sklepi, drugih se pojavijo na koži še gnojni mehurčki. V takšnih primerih je tudi bolnik prizadet, ima vročino, je slabo pokreten. Taki primeri so na srečo redki.

Bolezen pa lahko tudi izgine in ne pusti sledov ali brazgotin. Bolezen ni nalezljiva. Pri bolezni, ki je tako različna, je tudi nemogoče govoriti le o enem načinu zdravljenja. Vsakega bolnika je potrebno individualno obravnavati. V grobem lahko razdelimo zdravljenje luskavice na:

1. Splošne, nespecifične ukrepe — to je predvsem seznanjanje bolnika in njegove okolice z naravo bolezni, pomiritev bolnika, če ga je to spoznanje potrlo, odstranjevanje kroničnih vnetnih procesov v organizmu, odvajanje alkohola, itd.

2. Klimatoterapija in bajleorehabilitacija — izkoriščanje zdravnega vpliva sončnih žarkov, tople morske vode, določenih termalnih vod, kar predstavlja pri luskavici zelo važen del zdravljenja.

3. Lokalno zdravljenje — vsakodnevno mazanje z mazili, ki so za obliko bolezni, ki jo bolnik ima, najprimernejša.

4. Zdravljenje s hormonalnimi ali citostatičnimi tabletami in injekcijami.

5. Selektivno ultravijolično obsevanje in fotokemoterapija.

6. Zdravljenje z modernimi sintetičnimi derivati A vitamina.

7. Kombinacije različnih oblik zdravljenja.

Ne glede na to, katero obliko bolezni ima bolnik, ali se zdravi v bolnici ali doma in hodi le na abulantne kontrolne preglede, bo k njegovemu zdravljenju bistveno prispevalo razumevanje njegove ožje okolice — družine in sorodnikov in prav tako širše okolice — sodelavcev, prijateljev in znancev.

Oboleli za psoriaro so včlanjeni v Društvo psoriatikov Slovenije, toda več o tem v prihodnji številki.

ŠPORT REKREACIJA ŠPORT

SANKANJE

V Savskih jamah nad Jenenicami, je bilo državno prvenstvo v sankanju. Na prenovljeni 1350 m dolgi progi s 13 % padca so odlične uvrstitve dosegli tudi tržiški sankalci. Med njimi sta vozila v kategoriji članov naša sodelavca iz Mehanične delavnice Albert Perko in Vinko Ahačič. Perko je po treh vožnjah osvojil 9. mesto, Ahačič pa je tekmovanje končal kot 12.

V razredu starejših mladincev je zasedel 5. mesto Marko Meglič iz oddelka 523.

Naslednje tekmovanje sankalcev je bilo v Idriji. Štelo je za Republiško prvenstvo. V kategoriji starejših mladincev je Marko Meglič dosegel 5. mesto. Albert Perko ter Vinko Ahačič pa sta v kategoriji članov dosegla, prvi 6. mesto, drugi pa 15. mesto.

Sankaško tekmovanje je bilo tudi v Železnikih, katero je štelo v okvir prireditve »PO STEZAH PARTIZANSKE JELOVICE«. Organizator je bil Sankaški klub »ISKRA« Železniki, ki je tekmovanje dobro organiziral. Marko Meglič se tekmova-

nja ni udeležil. Albert Perko, se je odlično uvrstil na 4. mesto, Vinko Ahačič pa je tekmovanje končal na 11. mestu. Odlično pa se je izkazal Albert Perko v dvosedu, skupaj z Boštjanom Rožičem, saj sta zmagala ter za seboj

puštila letosnje državne prve, dvosed v postavi Česen-Česen. Za dosežene uspehe iskrene čestitke.

Sankaška sezona je sedaj v polnem razmahu, zato bomo o rezultatih še poročali.

Matevž Jenkole

Organizatorji v Železnikih so, poleg tekmovanja s tekmovalnimi sanmi, pripravili tudi tekmovanje rekreativcev z navadnimi sanmi, vse v okviru prireditve »PO POTEH PARTIZANSKE JELOVICE«.

V kategoriji članic je prvo mesto zasedla Marija Kokalj, zaposlena v naši trgovini na Deteljici. Med člani sta sodelovala tudi dva naša sodelavca iz orodjarne. Vinko Kokalj je z najboljšim časom proge zmagal, na tretje mesto pa se je uvrstil Anton Kokalj. O tako dobrih uvrstitvah bi radi še poročali, saj upamo, da niso zadnje.

K tako dobrim rezultatom vsem trem iskreno čestitamo.

UPOKOJILI SO SE

Naše januarske upokojenke so po dolgoletnih stažih postale:

Marija POTOČNIK, Jožefa ŠPENDAL in Jožefa PUNGARŠEK.

Ob odhodu jim želimo mnogo zdravja in prijetnih dni med svojimi dragimi.

IZ ŠOLSКИH NOVINARSKIH KROŽKOV

PRIJETNI SPOMINI NA MOJO BABICO

Imel sem babico, staro 94 let. Žal pa je lani februarja umrla. To me je zelo pretreslo. Toda spomini nanjo so pa le ostali. Z babico sem preživel veliko časa. Imel sem jo zelo rad, tako kot ona mene. Moja babica je bila zelo zdrava pri svojih letih. Edino, kar ji je izdajalo starost, je bila nagubana koža. Videla je dobro, brala in pletla je brez očal. Sluh pa je tudi imela še kar dober. Bila je zelo delavna, kajti hraniti je morala pet otrok. Pretrpela je obe vojni. Kljub velikemu trpljenju je bila na stara leta dobra in delavna. Prav gotovo sta jo delo in pridnost pripeljala do tako visoke starosti. Moja babica mi je pripovedovala o njenih doživetjih v mladosti, med vojno in po vojni. Zaradi njene ljubezni do mene sem jo zelo ljubil. Žal pa je zame prekmalu umrla.

Samo Brumen, 7. razred
OŠ Bračič

MOJA NAJLJUBŠA IGRAČA

Moja najljubša igrača je bila punčka. Z njo sem se najraje igrala in sem jo varovala, da ni bila umazana. To punčko mi je poslala teta iz Nove Gorice, ker sem si jo želela in sem jo dobila. Moja punčka je imela svetle lase, modro bluzico in bele hlače. Bila je v zibki. Takrat sem bila stara dve leti in takoj, ko sem jo dobila, sem jo preoblekla v drugo perilo in jo zavila v plenice. Mamica in očka sta se mi smejala, ker sem tako smešno previjala in ji iz ust vlekla dudo, da se je jokala. Zdaj pa, ko sem velika, se z njo ne igram več in jo imam v sobi za okras. Pred nekaj dnevi sem jo umila in očistila in jo postavila nazaj na omaro. To punčko sem imela najraje med vsemi igračkami.

Suzana Pirih, 3. razred
OŠ Bračič

Srečno '85

Novinarski
krožnik

Jožica Koda
Mareja Kovačič

ZIMSKE POČITNICE

Končalo se je prvo polletje, ki je bilo za nekatere uspešno, za druge pa neuspešno. Seveda smo šli vsi s strahom v šolo po spričevala, toda kaj naj bi nas bilo strah, saj so se začele zimske počitnice, ki bodo trajale štirinajst dni. To je čas poln lepih doživetij, veselja in športa. Takšna zima kot je letos, z obilo snega, nudi možnost uživanja v prav vseh zimskih disciplinah. Tako se bomo sankali, smučali, drsali in tekli na smučeh, pa veliko kepali. Vsak šport pa je po svoje zahteven in pri vsakem je potrebno le malo nespretnosti in hitro lahko končamo v mavcu. Pa je s počitnicami konec.

Vendar upam, da bo takih z mavcem čim manj, saj bomo le tako lahko uživali v teh zasluženih zimskih počitnicah.

Vojko Lapanja, 7. razred
OŠ heroja Bračiča

VOJAKI NAM PIŠEJO

Najprej prav vse lepo pozdravljam, celo delovno organizacijo, ter se lepo zahvaljujem delavskim svetom TOZD in DSSS za novoletno nagrado. Vsem skupaj želim veliko delovnih uspehov v novem letu in obenem upam, da boste še naprej poslovali tako uspešno. To vam želi in lepo pozdravlja vojak Drago Rajsar

Hvala za čestitke in lepe želje. Seveda bodo vsa naša prizadevanja usmerjena v napredek delovne organizacije.
Urednica

SPREMLJAMO DOGODKE

1. februarja 1918 je na avstrijskih vojnih ladjah v pristanišču v Boki Kotorski izbruhnila vstaja več kot 6 tisoč mornarjev. Zahtevali so takojšnjo sklenitev miru, demobilizacijo vojske in priznanje pravice do samoodločbe vsem narodom v okviru Avstro-Ogrske. Vstaja je bila že 3. februarja zadušena, ko so v Boko Kotorsko priplule avstroogrške vojne ladje iz Pulja. Približno 800 mornarjev so aretirali, voditelje upora pa so obsodili na smrt in ustrelili.

3. februarja 1758 se je v Ljubljani rodil slovenski pesnik, časnikar in prosvetljitelj Valentin Vodnik. Sodeloval je pri prvem slovenskem pesniškem zborniku Pisanice, pod Zoisovim mentorstvom pa se je razvil v pesnika in poljudnega pisatelja. Urejal je Veliko pratiko in prvi slovenski časnik Ljubljanske novice, 1806 je izdal Pesmi za pokušino.

4. februarja 1976 je Gvatemalo prizadel katastrofalni potres, ki je terjal 24 tisoč žrtev.

5. februarja 1944 je sabotažna skupina pod vodstvom Evgena Matejka minirala idrijski rudnik živega srebra.

7. februarja 1962 se je v posarskem premogovniku Völkingen zgodila ena največjih rudarskih nesreč. Umrlo je 293 rudarjev.

8. februarja 1942 je pred Prešernovim spomenikom v Ljubljani preko sto mladincev tiho demonstriralo proti italijanskim okupatorjem. Na spomenik so položili vence, okupatorji pa so jih obkolili in pretepli, vklenili in odpeljali v zapore.

13. februarja 1920 je bila Švica sprejeta v Društvo narodov, ki ji je priznalo trajno nevtralnost.

14. februarja 1972 so v Sovjetski zvezi izstrelili avtomatsko vesoljsko postajo Luna 20, ki se je 25. februarja vrnila z vzorci mesečevih tal.

NAŠI PETDESETLETNIKI

JERAJ MARIJA — šivanje golenic najzahtevnejše v šivalnici 512/1

AHAČIČ PAVLA — zagibanje ročno v šivalnici 512/1

ŠTULAR DARINKA — šivanje golenic najzahtevnejše v šivalnici 512/3

VOZELJ ELZA — označevanje zgornjih delov in tozdu Trbovlje

ŠAVIN BORA — pomočnik 1 v poslovalnici Novi Sad I

SILAĐI TEREZA — pomočnik 3 v poslovalnici Subotica

ISKRENO ČESTITAMO

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi moje drage mamice

ŠTEFKE DOLINŠEK

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem oddelka RPS, za podarjeni venec in izrečena sožalja. Hvala tudi upravi podjetja za pismeno sožalje.

žalujoča hčerka Heli Petek z družino

Ob boleči izgubi drage mame

MARIJE TERAN

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz prizovalnice 512 za podarjeno cvetje in denarno pomoč. Hvala vsem, ki ste jo spremili na njeno zadnjo pot.

hčerka Marjeta Špik z družino

Ob boleči izgubi drage sestre

MARIJE KLOFUTAR

se iskreno zahvaljujem delovni organizaciji za poslano sožalje.

Lojze Klofutar

Ob tragični, nenadomestljivi izgubi našega

BOJANA POTOČARJA

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem iz orodjarne za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala vsem, ki ste nam stali ob strani, mladini in gasilcem za ganljivo slovo k večnemu počitku

vsi njegovi

Ob izgubi drage mame

ANE CVEK

se sodelavkam in sodelavcem oddelka 512/1 in RPS iskreno zahvaljujem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in denar.

Hvala tudi upravi podjetja za pismeno sožalje.

žalujoča hčerka Metka in sin Frido

PRIŠLI ODŠLI

V TOVARNO

Pogačnik Drago, Jeraj Ciril, Đukanović Milan, Vertelj Jožef, Dolenc Franc, Bida Stanka, Brešič Cecilija, Meglič Mojca, Hrgović Jelka, Grah Marjana, Rošković Franc, Horvat Marjeta, Majcen Jelka, Cajnko Biserka, Žinko Marjana, Škrinjar Dragica, Plahl Stanko, Jančič Alojz, Habjanič Marina, Masten Marija, Bizjak Marta, Čurin Marjeta, Zadravec Slavica, Vlaški Štefanija, Šafarič Andreja, Kuček Sonja, Pajek Verona, Nemeč Dominika, Kosi Dragica, Potočnik Stanka, Jurković Cornelija, Simončič Dragica, Zoran Darjo, Blažič Darja, Mataln Tanja, Jovič Živka, Rožman Slavica, Rola Irena, Šauperl Marija, Rajšp Elizabeta, Domiter Marija, Klobasa Jožica, Zupanec Bernarda, Vajs Vera, Hat Vera, Mojzer Kristina, Zavrl Boris, Ropret Vida, Horvat Milenka, Dornig Uroš, Hausmajster Vanja, Šega Marjan, Bedina Marko, Mejač Jurij

V TOZD BUDUČNOST

Dudek Smiljka, Grdjan Stevica, Gotić Krunoslav, Kreselj Nikola, Gašperić Verica, Jović Živka, Strmetski Iris, Grah Marjana, Petrikovski Boži, Kovač Liljana, Gašparič Josip, Grgec Dražen, Koprek Dubravka, Kolak Marija

Ob izgubi drage mami

VERE PINTARIČ

se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem finančnega sektorja za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in denar namenjen Onkološkemu inštitutu.

Hvala pevcem komornega zbora za ganljivo zapete žalostinke in OO ZS za podarjeni venec.

sin Tomaž

VERICI PINTERIČEVI V SLOVO!

*Utihnil je Tvoj čisti glas,
nikdar več ne bomo videli Tvoj prijazni obraz,
ne moremo si misliti, da med nami Te več ni,
imeli smo Te radi, ljubezen do Tebe v naših srcih naj živi.*

*Ob robu gozda, z velikim trudom sta z možem zgradila hišico,
v njej kot dobra mati skrbela si za svojo družinico.
Kako iskreno ljubila si moža in otroke vsem naj nam bo vzgled,
o tako harmoničnem zakonu piše lahko le poet.*

*Kako težko si čakala pomlad,
da sonce Ti vrnilo zdravje bo — bila si polna nad,
a sonca ni in ni bilo na spregled,
zakrivala le gosta megla na Triglavске gore Ti je lep razgled.*

*Telo je Tvoje v velikem trpljenju preminilo,
srce na Tvoj godovni dan je za vedno utihnilo,
a iz globine Tvojega srca na Tvojem grobu bodo rože zacvetele,*

v slovo spomladi ptice Ti bodo pesmi pele.

V lepem spominu Te bomo ohranile

Tvoje nekdanje sodelavke!

V MREŽO

Crikvenica Dornjak Željka

IZ TOVARNE

Filipčič Sonja, Potočnik Marija, Pavlovič Iva, Ahačič Leon, Habjanič Marina, Vlaški Štefanija, Potočar Bojan, Papler Franc, Dautovič Fatima, Klasan Jadranka

IZ TOZD BUDUČNOST

Branjug Božica, Jantolek Ivanka, Mihaci Marinka, Hadari Ivanka, Picek Dubravka, Vodunec Jasminka, Tišler Ivanka, Fijak Draga, Luksa Štefanija

IZ MREŽE

Bjelovar Jakupec Ružica
Zagreb II Čuča Branko

Nepozabni bodo spomini na leta preživeta med sodelavkami in sodelavci v bivšem oddelku 511. Prijetno je bilo tudi slovo. Hvala vsem.

Micka Potočnik

Najprisrčneje se zahvaljujem svojim sodelavkam v šivalnici 512 za izkazano pozornost, darila in prijetno preživete ure z njimi, ter toplo slovo ob vstopu v pokoj.

Želim jim veliko delovnih uspehov, osebne sreče in zdravja v letu 1985.

Tinca Markič

Nezadržljiva prijatelj. Skupaj sta prebila več kot 7000 ur.

SREČNO NA POTI

Skoraj osem let je že, ko se je na dvorišču pojavil nov osebni avto, olivno zelen »merdžo« 300 D. Njegov prihod je sprožil ničkoliko govoric, češ vse je šlo zanj. Toda lepotec je opravičil svoje poslanstvo.

Pred nekaj dnevi sta »jubilant« in Stane Meglič dosegla zavidljiv uspeh. Skupaj sta prevozila 500.000 kilometrov. Stane pravi, da je njegov stroj dober tovariš, nikoli ga ni pustil na cedilu. Čeprav sta prepotovala Italijo, Švico, Francijo, Belgijo, obe Nemčiji, Čehoslovaško, Bolgarijo in Avstrijo, nista nikoli ostala na cesti. Tudi v zadnjem mrazu, ko je vsem zamrzovala nafta, se njima to ni zgodilo. V »polarni« zimi sta potovala po Italiji.

V delovni enoti 301 transport imamo 29 avtomobilov. Letno prevozijo več kot milijon dvesto tisoč kilometrov. Za vse te avtomobile skrbi 18 ljudi, od tega je 14 šoferjev.

V skrbi za avtopark

Zimski pozdrav.

SIMULTANKA Z VELEMOJSTROM

Peko je jugoslovanski olimpijski šahovski reprezentanci podaril obutev, hkrati pa je bilo dogovorjeno, da eden od članov reprezentance odigra simultanko s šahisti Peka.

Tako se je v četrtek, 10. januarja 1985, v sejni sobi poleg recepcije zbralo 12 šahistov Peka, poleg tega pa še 21 šahistov iz tržiških osnovnih šol, delovnih organizacij in šahovskega kluba in se pomerilo z velemojstrom Brunom Parma. Selektor jugoslovanske olimpijske šahovske reprezentance in mladinski svetovni prvak iz leta 1961 je imel v tržiških šahistih močne nasprotnike in kazalo je, da bo kateremu uspelo velemojstra celo premagati. Vendar pa je bila njegova igra močnejša, manj ko je preostalo nasprotnikov in bolj ko se je igra prevesila v končnico. Končni rezultat je bil tako 25 zmag in 8 remijev v korist Bruna Parme. Izmed šahistov Peka je uspelo remizirati Stanetu Valjavcu, Janezu Uzarju in Milanu Megliču, remizirali pa so še: Štefan Gubič, Jože Loc, Pavel Loc, Tomaž Kavar in Anton Moškon.

Miro Novak

PRIZNANJA ŠPORTNIKOM

Ob koncu leta so na tradicionalnem srečanju podelili Bloudkove značke najboljšim tržiškim športnim delavcem in športnikom. Predsednik skupščine telesnokulturne skupnosti Tržič je ob tej priložnosti spregovoril o težavah in uspehih tržiškega športa ter nato podelil zlate, srebrne in bronaste značke.

Zlato Bloudkovo značko je prejel za dolgoletno delo na športnem področju naš sodelavec Vili Špehar. Poleg tega so posebna priznanja prejeli tudi najboljši športniki in Tržiču v letu 1984. Med nagrajenimi so tudi naši sodelavci — sanklač Albert Perko, najuspešnejši rekreativec — Jože Bohinc ter udeleženec Olimpijskih iger invalidov v New Yorku — Franc Prelog.

Vsem nagrajencem iskrene čestitke, z željo da bi take uspehe ponovili tudi v naslednjih letih.

Matevž Jenkole

Zima nam je šele v januarju pokazala zobe. Poti je bilo treba čimprej očistiti.

čevljar

Glasilo delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržič n. sol. o. — Ureja uredniški odbor: Ivanka Horžen, Lojze Hostnik, Boris Janc, Matevž Jenkole, Janez Kališnik, Edo Košnjek, Brane Plajbes, Marija Slapar, Tomislav Zupan. — Glavni in odgovorni urednik: Marija Slapar. — Naslov uredništva: »PEKO« Tržič, telefon 50-260 int. 217. — Tisk TK Gorenjski tisk Kranj. — Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3800 izvodov v slovenskem in 1800 izvodov v srbohrvatskem jeziku. — Glasilo dobijo člani delovne organizacije, študenti, vajenci in upokojeanci brezplačno.